

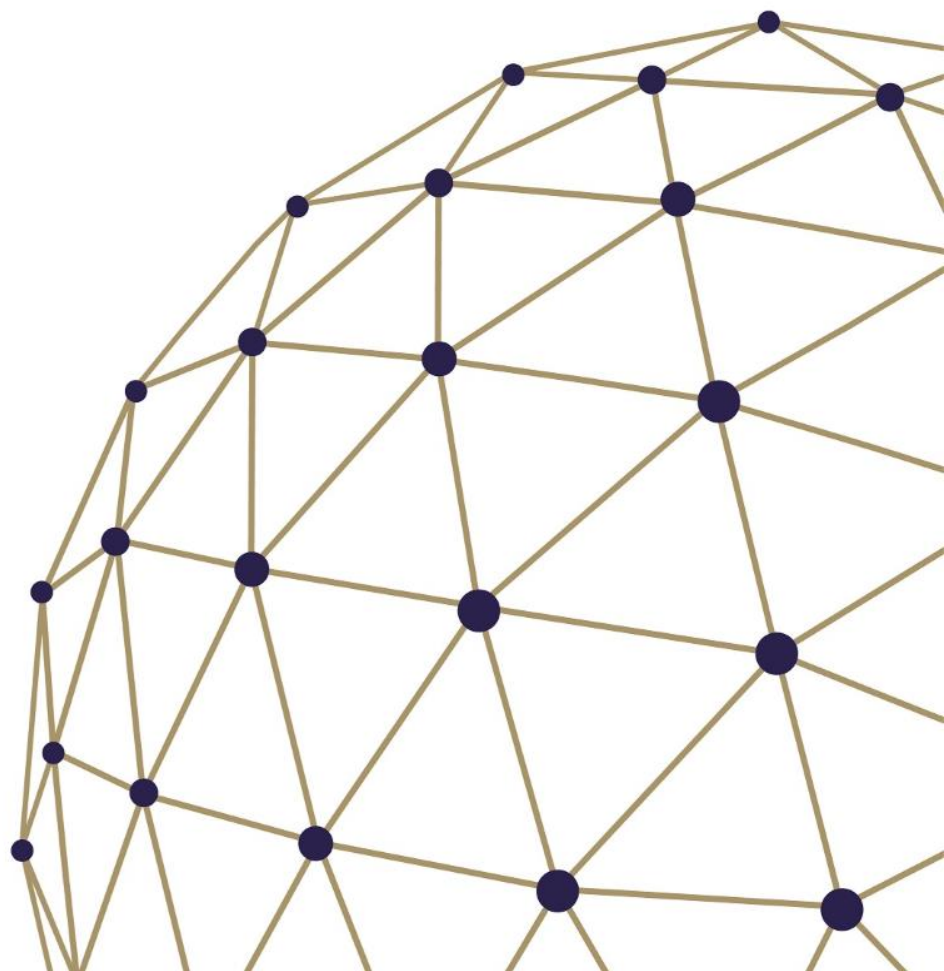
Vizsgálatok aktuáriusi szemmel

Holczinger Norbert

Biztosításfelügyeleti főosztály, osztályvezető

Szakmai konzultáció

2017. december 6.

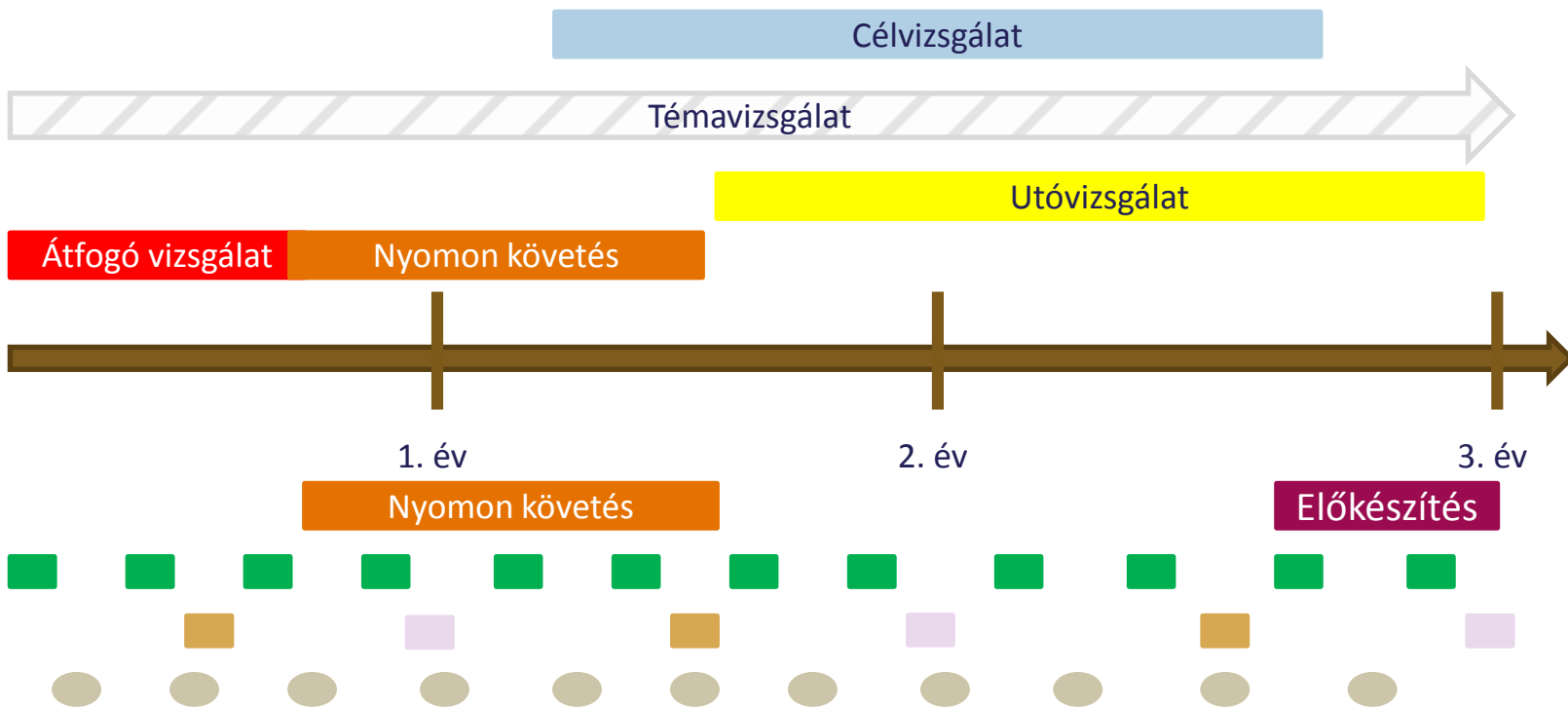

Vizsgálatok lebonyolítása elemi feladat

Felügyelt intézmény

Vizsgáló + Aktuárius

- Negyedéves kockázatértékelés
- Beszámoló értékelés
- ORSA értékelés
- Egyéb feladatok

Felügyelő + Aktuárius

Az aktuáriusok minden fő kategória vizsgálatában érintettek

Kockázati étlap

Üzleti modell

- Környezet
- Stratégia, üzleti tervek
- Jövedelmezőség

Vállalatirányítás

- Tulajdonosi joggyakorlás
- Belső irányítás
- Kockázatkezelési rendszer és ORSA
- Belső kontrollrendszer

Pénzügyi és működési kockázatok

- Biztosítási kockázat
- Piaci kockázat
- Hitelkockázat
- Működési kockázat
- Egyéb lényeges kockázatok

Tőke- és tartalékkockázat

- Tőke
- Tartalékok

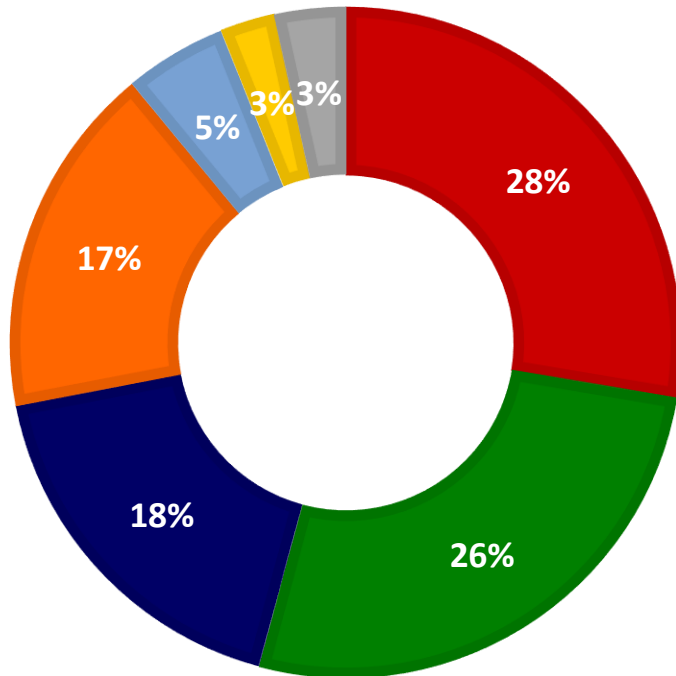
Piaci megjelenés

- Termékek
- Ügyfelek

S2 bevezetése óta jelentős tapasztalat

Aktuáriusi megállapítások kockázatonkénti megoszlása

egyéb: hitelkockázat, adatszolgáltatás, vállalatirányítás

- 16 átfogó vizsgálat
- 264 aktuáriusi megállapítás
- TOP4 téma 90%-ot lefed
- off-site keretében felügyelés értékelt kockázatok

Arányosság: nincs általános definíció

Az arányosság a Szolvencia II egyik alapelve

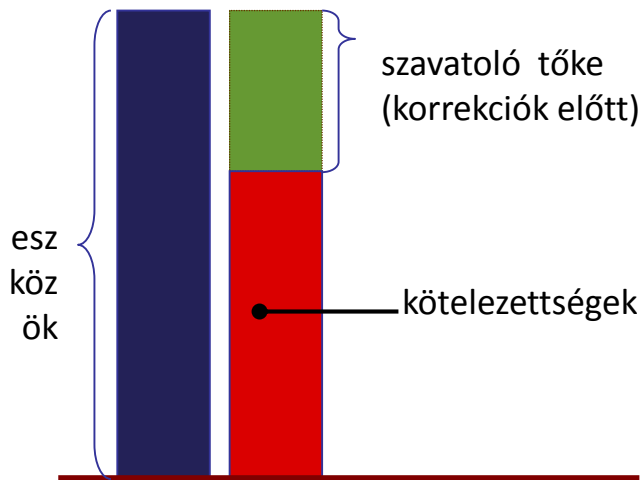
- az alkalmazott eljárás arányos a biztosító tevékenységének/kockázatainak jellegével, összetettségével, nagyságrendjével
- tartalékok: L2 56. cikk
- SCR: L2 88. cikk
- a biztosítónak értékelnie kell a módszert, mely
- nem vezethet hibás következtetésekhez

Gyakorlat?

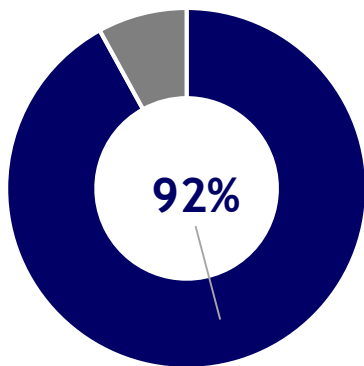
- szabályozás kevés konkrétumot ad(hat)
- nincs általános szabály, nem (csak) méretfüggő
- nem azt jelenti, hogy valamit nem végez el a biztosító, hanem hogy egyszerűsített módszereket használ
- belső szabályozás fontossága

Kiemelt felügyeleti figyelem a tartalékokon

Sematikus S2 mérleg

■ biztosítástechnikai tartalék ■ egyéb kötelezettség

A hazai biztosítók kötelezettségeinek megoszlása (2016.12.31.)

- tőke $\approx$ eszköz – kötelezettség
- kötelezettségek 92%-át teszi ki a tartalék
- módszertani változások (S2 vs S1)

Tipikus hiányosságok a tartalékszámításban

---

feltevések

egyszerűsítések

dokumentáció

kockázati ráhagyás

Megalapozott feltevések szükségesek

Jogszabályi elvárás

- A feltevés reális, ha:
„a biztosító vagy viszontbiztosító minden egyes feltevést meg tud magyarázni és alá tud támasztani” (L2, 22. cikk)
- validálás (L2 264. cikk): alkalmazott feltevések megfelelősége és valószínűsége, összevetés tapasztalati adatokkal
- dokumentálás (265. cikk): alkalmazott feltevések kiválasztása

Tapasztalat

- ✓ dokumentáció
- ✗ validáció
- üzleti tervvel való összhang

Aránytalanul sok egyszerűsítés dokumentálás nélkül

Egyszerűsítések

- évközi számítások
- nem modellezett állomány
- kiegészítő biztosítások leválasztásának hiánya

Dokumentáció

- validáció
- szabályzat

Kockázati ráhagyás

- EIOPA iránymutatásban rögzített hierarchia
- LoB-ok közötti allokáció (negatív kockázati ráhagyás)
- előrejelzéshez használt driverek alátámasztása

Az SCR-számításnál gyakran nem megfelelő a kontroll

számítási hibák

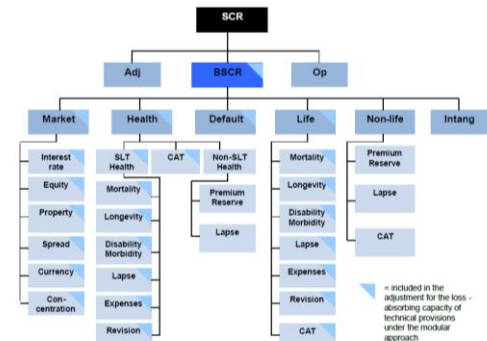
- rossz képletek, paraméterek
- bizonyos elemek „kimaradnak”

csoporthoz tartozók

- „fekete doboz”
- hibás csoportsablon javítása
- csoportsablon nem illeszkedik a leányvállalat kockázataihoz

kontroll

- 4 szem elve
- anyavállalati számítások
- belső szabályzat

• included in the adjustment for the loss-absorbing capacity of technical provisions under the modular approach

Termékek, biztosítási kockázat

díjkalkuláció

- 2014. LXXXVIII. tv. (Bit.) 3. melléklet
- nem rekonstruálható
- hiányoznak vagy elavultak a kalkulációs paraméterek
- kiegészítő adatok hiányosak

etikus koncepció

- Bit. 124/A minimálisan befektetendő összeg, visszavásárlási érték
- TKM limitek (8/2016. MNB ajánlás)
- limiteket meghaladása esetén nincs/hibás indoklás

többlethozam-visszajuttatás

- termékterv és szerződési feltételek eltérnek
- visszajuttatás biztosító általi ellenőrzése nem megfelelő

ORSA: jelentős fejlődés, de...

Az MNB által publikált adatok köre bővíthető

<http://www.mnb.hu/felugyelet/idosorok/iii-biztositasi-piaci-szervezetek>

biztosítói idősor

- S2 mérleg
- eredményadatok
- termékszintű adatok
(darabszám, díjbevétel,
kárráfordítás)
- S2 tartalék és tőke

kgfb idősor

- összesített adatok
- díjosztályonként:
állomány (db)
kárgyakoriság
átl. kárfelhasználás
- számviteli tartalékok

Kitekintés 2018-ra

